

Uitnodiging Netwerkdag PSH GOR

9 november 2017, RIVM

Een netwerk dat werkt!

Elke crisis laat weer zie hoe belangrijk goede samenwerking tussen organisaties is. De Netwerkdag PSH GOR op 9 november a.s. is een goed moment om daar aan te werken: vanuit kennis en praktische tips over samenwerken, vanuit nieuwe of hernieuwde ontmoetingen en vanuit praktische en inspirerende workshops.

Na het succes van de eerste Netwerkdag organiseren cGM/RIVM, Arq/Impact en GGD GHOR Nederland ook dit jaar een inspirerende dag. Bedoeld voor professionals met een rol in psychosociale hulpverlening (PSH) en/of gezondheidsonderzoek na rampen (GOR).

Het plenaire ochtendprogramma zit vol actie en interactie. Samenwerkingsexpert Dr. Wilfrid Opheij neemt u mee in de condities voor succesvolle samenwerking en het optimaal benutten en versterken van uw eigen netwerk. Aan de hand van een scenario worden de deelnemers uitgedaagd om hun eigen netwerk inzichtelijk te maken. De lunch biedt vervolgens alle mogelijkheid om dat netwerk verder uit te breiden.

Daarna kunt u kiezen uit workshops, waarin diverse partners aan de hand van verschillende casussen allerlei vormen van samenwerking belichten. Bijvoorbeeld de samenwerking tussen GROEP-processen bij uitbraken van ziektes die van dieren op mensen overgaan. Of bij attributie van onverklaarde klachten. Ga in gesprek over de rechten van slachtoffers na een aanslag of wissel in de workshop 'voorbeelden uit de praktijk' ervaringen uit met GGD'en over samenwerking tijdens crises. En wist u al wat het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) voor u kan betekenen (en andersom)? Ten slotte bieden we ook een workshop over het zorgen voor uzelf of collega's – heel belangrijk en vaak 'vergeten' tijdens een crisis

U kunt zich nu inschrijven voor de workshops.

Programma

9.15 Inloop met koffie en thee

9.45 Welkom en (inter)actieve opening

Sander Banus, afdelingshoofd Milieu, Nazorg en Security bij RIVM - dagvoorzitter

René Stumpel, voorzitter Programmacollege PSH GGD GHOR NL en DPG Gooi & Vechtstreek

Marleen Kraaij, arts Maatschappij en Gezondheid bij cGM/RIVM

10.30 Pauze

10.45 Succesvol werken in netwerken

[Wilfrid Opheij](#), [Common Eye](#) - expert op het gebied van samenwerken tussen organisaties

12.00 Lunch

13.00 Workshopronde 1

14.15 Workshopronde 2

15.30 Terugkoppeling en afronding + borrel

Workshops in het kort:

(uitgebreide toelichting op volgende pagina)

1. Zorg voor slachtoffers: Netwerkpartners en hun wettelijke kaders en taken

Workshopleider: Rob Sardemann (Slachtofferhulp Nederland)

Doel: De workshop geeft zicht op verschillende wettelijke kaders rond de ondersteuning van getroffenen. Deelnemers ontdekken wat dat betekent voor concrete taken en de manier waarop perspectieven en partijen elkaar daarin aanvullen of overlappen.

2. Last van Hinder

Workshopleider: Irene van Kamp en Femke de Zwart (RIVM)

Doel: In gesprek over de verbanden tussen PSH, GOR en MMK, aan de hand van inzicht in de factoren (en de meetbaarheid daarvan) die een rol spelen bij het ontstaan en instandhouding van bezorgdheid of klachten na blootstelling, bijvoorbeeld aan een bepaalde stof, aan geluid of ingrijpende gebeurtenissen.

3. Wat heeft ú aan het LOCC? Leer het LOCC kennen

Workshopleider: Kiki Capello, kolomvertegenwoordiger GHOR/ GGD bij het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC).

Doel: De deelnemer krijgt inzicht in de kerntaken en het werkveld van het LOCC.

4. Komt een Q-koorts patiënt bij de dokter

Workshopleiders: Annemieke de Groot, directeur-bestuurder Q-support en Clementine Wijkmans, arts M&G, teamleider bij GGD Hart voor Brabant en als voorzitter Landelijke Overleg Infectieziektebestrijding (LOI) aanwezig bij alle landelijke Outbreak Management Teams (OMT's) en deskundigenberaden

Doel: Terugkijkend zien we dat in 2007-2011 een stille ramp zich heeft voltrokken. Wat kunnen we leren van deze zoönose uitbraak over de essentiële samenwerking tussen infectieziektebestrijding (IZB) gezondheidsonderzoek na rampen (GOR) en psychosociale hulpverlening (PSH).

5. Lessons learned van samenwerking tijdens crises

Workshopleider: Wera van Hoof (Impact)

Panelleden: Vanessa Wenners (GGD Hollands Noorden), Annemiek Brugman (GGD Brabant Zuidoost) en Peter Jorna (GGD Groningen, *onder voorbehoud*)

Doel: Leer van de ervaring die anderen hebben met (lastige) samenwerking tussen ketenpartners door vragen te stellen, eigen voorbeelden in te brengen en tips & tricks uit te wisselen.

6. Zorg voor de ander begint bij zorg voor jezelf!

Workshopleider: Natascha Ritfeld (IVP)

Doel: Bewustwording van je energievreters en energiegevers en praktische tips hoe deze kennis in te zetten in de zorg voor- en samenwerking met anderen.

Toelichting workshops

1. Zorg voor slachtoffers: Netwerkpartners en hun wettelijke kaders en taken

Bij de zorg voor slachtoffers na een ramp of crisis zijn verschillende netwerkpartners betrokken. Naast de GGD kunnen gemeentelijke bevolkingszorg, Slachtofferhulp Nederland (SHN), Politie en Openbaar Ministerie betrokken zijn. Deze netwerkpartners werken ieder vanuit de eigen wettelijk kaders en taken – zoals de Wet Publieke Gezondheid, Besluit Veiligheidsregio, Wetboek van Strafvordering. Als het op concrete taken aankomt, lopen daarbij het GGD proces psychosociale hulpverlening, slachtofferzorg vanuit een juridisch kader of gemeentelijke bevolkingszorg soms in elkaar over. Dat kun je als probleem zien, maar je kan het ook als kracht beschouwen.

De leider kernteam, de familierechercheur van de Politie, de casemanager van SHN en de AOV c.q. het hoofd nafase van de gemeente hebben allen de zorg van slachtoffers voor ogen. In de workshop worden vanuit de wettelijke kaders en taken van de betrokken partijen toegelicht waar de raakvlakken en verschillen liggen aan de hand van casussen. Vanwege deze verschillende wettelijke kaders en taken is een landelijk document terrorisme in de maak. In dit document wordt de zorg voor slachtoffers na een terroristische aanslag (in NL en in EU-verband) beschreven vanuit verschillende invalshoeken. De stand van zaken wordt toegelicht.

Workshopleider: Rob Sardemann (Slachtofferhulp Nederland)

2. Last van Hinder

Tijdens deze workshop proberen we vat te krijgen op die factoren die maken dat mensen bezorgd of geïrriteerd raken over iets in hun omgeving en/of daar hun klachten aan toe schrijven. Als voorbeeld wordt geluid genomen: wat betekent het voor mensen om rond Schiphol te wonen? Waar hebben mensen last van en welke situationele, contextuele of persoonlijke factoren spelen daarbij een rol? En hoe verandert bezorgdheid in symptomen? Hoe kun je dat voorkomen of hoe help je mensen er weer van af? Hoe kunnen expertise op het gebied van psychosociale hulpverlening, gezondheidsonderzoek en medische milieukunde elkaar hierin versterken? Er zal een parallel getrokken worden met andere casuïstiek, waaronder de nasleep na rampen (Enschede, Moerdijk). Deelnemers worden uitgedaagd om hier actief mee aan de slag te gaan.

Workshopleiders: Irene van Kamp en Femke de Zwart (RIVM).

3. Wat heeft u aan het LOCC? Leer het LOCC kennen

Het LOCC is onderdeel van de Nationaal Coördinator Terrorismedbestrijding en Veiligheid van het Ministerie van Justitie. Het LOCC is onder andere binnen de Rijkscrisisstructuur en/of bij bovenregionale crises en incidenten verantwoordelijk voor een aantal kerntaken. Deze taken zijn multidisciplinair en operationeel van aard. In de workshop wordt kort de Rijkscrisisstructuur toegelicht en wat het werkveld van het LOCC omvat. Op interactieve wijze worden de raakvlakken tussen deelnemers en het LOCC onderzocht en nagegaan wat u aan het LOCC heeft en het LOCC aan u.

Workshopleider: Kiki Capello, kolomvertegenwoordiger GHOR/GGD bij het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC).

4. Komt een Q-koorts patiënt bij de dokter

Q-support is een stichting die voor de duur van vijf jaar door VWS in het leven is geroepen voor het adviseren en begeleiden van Q-koorts patiënten en het initiëren van onderzoek naar Q-koorts. Inmiddels hebben bijna 1000 mensen een beroep gedaan op Q-support voor korte maar vaak complexe begeleidingsvraagstukken.

Mede onder invloed van de uitbraak van Q-koorts is veel geleerd. Procedures en protocollen zijn aangescherpt en we mogen constateren dat er snel en adequaat gehandeld wordt bij een vermoedelijke uitbraak van een zoönose door de betrokken partijen. Maar toch.... Wat als er, ondanks de goede voorzorgsmaatregelen en snelle signalering, opnieuw een grote groep mensen getroffen wordt door een zoönose? Hoe kunnen we mensen ondersteunen bij de vaak langdurige gevolgen van de ziekte. (Langdurige) medische gevolgen van een vaak onbekende ziekte maar ook gevolgen op het gebied van werk en inkomen en psychosociale gevolgen. Wie voert de regie?

Workshopleiders: Annemieke de Groot (Q-support) en Clementine Wijkmans (GGD Hart voor Brabant, Landelijke Overleg Infectieziektebestrijding)

5 Lessons learned van samenwerking tijdens crises

Benieuwd hoe de samenwerking met ketenpartners bij andere GGD'en verloopt? Drie panelleden van verschillende GGD'en vertellen aan de hand van een vraaggesprek over hun ervaringen met multidisciplinaire samenwerking. Vanessa Wenners vertelt over de uitdagingen bij een zedenzaak. Annemiek Brugman praat over het busongeluk met leerlingen van een V.O.-school in Geldrop afgelopen voorjaar in Frankrijk. En Peter Jorna heeft het over de aardbevingsproblematiek in Groningen. Wat ging er goed en wat kon er beter? Welke lessen zijn voor u relevant?

Wat zijn vragen die u het panel zou willen stellen over deze crises? Stel uw vragen, deel ideeën en wissel ervaringen uit.

Workshopleider: Wera van Hoof (Impact)

Panelleden: Vanessa Wenners (GGD Hollands Noorden), Annemiek Brugman (GGD Brabant Zuidoost) en Peter Jorna (GGD Groningen, *onder voorbehoud*)

6. Zorg voor de ander begint bij zorg voor jezelf!

Inzet bij een incident of crisis kan een behoorlijke belasting met zich meebrengen voor jezelf of voor medewerkers die je aanstuurt. Weet je eigenlijk wat je zelf nodig hebt op zo'n moment? Herken je dat het makkelijker is te benoemen waar je energielek zit dan waar je energie van krijgt? Zorg voor de ander begint bij zorg voor jezelf.

Een goede samenwerking begint ook bij nadenken over wat je zelf nodig hebt. Deze workshop geeft inzicht in jouw energievreters en energiegevers. En laat je stil staan bij wat en wie jou kan helpen in moeilijke tijden. Met als doel deze kennis in te brengen in de zorg voor- en samenwerking met anderen.

Workshopleider: Natascha Ritfeld (IVP)